

نگاهی به یک کتاب جدید از پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی؛ «الاهیات سیاسی در یهودیت»

وقتی خشونت پشتوانه اخلاقی دارد

مسیحیان را به صهیونیسم پیوند بزنند. پیروان یکی از ادیان ابراهیمی علیه مردمانی (به‌ویژه پیروان یکی دیگر از ادیان ابراهیمی) چنان خشونت‌هایی را روا می‌دارد؛ چراکه از ایمان منظور ادیان ابراهیمی‌گذر کرده و دیگر فضیلت و کرامت را در ایمان نمی‌جوید، بلکه قومیت را فضیلت می‌پندارد؛ «چه نازی‌های آلمانی که طبق تصور ویژه‌گرایانه، خود را نژاد برتر آریایی و یهودیان را مستحق مرگ می‌دانستند و چه خود یهودیانی که خود را قوم برگزیده خداوند و دیگران را «گوییم» می‌خواندند، هر دو به یک اندازه از ظرفیت خشونت ورزی برخوردارند؛ با این تفاوت که یکی در میان جنگ‌های جهانی و دیگری پس از آن غلبه داشت.»

این قومیت‌گرویی و دیگری ستیزی در صهیونیسم به حدی است که ساکنان اسرائیل از غیریهودیان متفر هستند و این تنفر از ایرانیان به مراتب بیشتر است. چراکه مطابق با الاهیات مکاشفه (براساس مکاشفه حزقیال) مردمانی از شرق فرات با یهودیان خواهند جنگید که همانا پارسیان هستند. این الاهیات به سرگردانی ۱۷۰۰ ساله یهودیان بازمده سکونت در سرزمین موعود پایان داده، حال چگونه یک صهیونیست می‌تواند یکی از مهم‌ترین بندهای آن را که حضور پارسیان در شرق فرات است، نادیده بگیرد.

سخن اینجاست که هم‌آوایی اسرائیل با دولت‌های غربی را یک الاهیات سیاسی مبتنی بر اسطوره و مکاشفه، پشتیبانی و جهت‌دهی می‌کند و همین الاهیات به ستیزه‌جویی با غیریهودیان و به‌ویژه پارسیان می‌انجامد. مهم نیست ایرانیان چه دینی و چه حاکمیتی دارند؛ ایرانی بودن یعنی پارسیانی بودن و غیریهودی بودن. درنستی که اسرائیل با مابرقار می‌کند همواره ستیزه‌جویی و دشمنی او با ما آشکار خواهد بود.

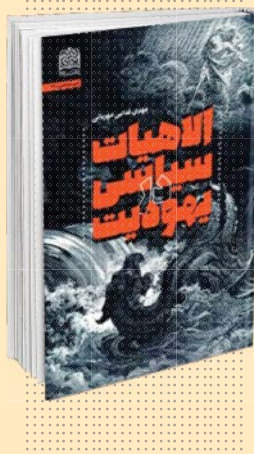
کتاب الاهیات سیاسی در یهودیت، از سوی سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی وارد بازار نشر می‌شود. در خوانش این کتاب مشخص می‌شود که در هر روزمره‌ای که زمان بر ما می‌گذرد، چه سخت و چه آسان؛ کسی هست که نه تنها به آسمان، بلکه به زمین تهران بیندیشد و نابودی تمامی آن را تمنا کند؛ کسی که از میان اسطوره‌ها و میراث نیای خود نابودی پارسیان را لحاظ کرده و هر روز برای این هدف تلاش می‌کند. اسرائیل هست تا به ما بیندیشد، بلکه از اندیشیدن به نابودی ما هستی می‌گیرد.

الاهیات سیاسی یهودی، برخی از مهم‌ترین چهره‌های تأثیرگذار و تأثیرپذیر از مفاهیم الاهیاتی یهودی در عرصه سیاست بررسی می‌شود. حال باید یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های امر سیاسی، یعنی عرفان را از نظر بگذرانیم. برخی گفته‌اند آنچه در عرفان آغاز شود، در سیاست خاتمه می‌یابد. در فصل پنجم کتاب نسبت عرفان کابال و سیاست آشکار می‌شود و برای نخستین بار در اثری به زبان فارسی از الاهیات امر جنسی در یهودیت سخن گفته می‌شود. اکنون آن قدر تجهیز شده‌ایم که در فصل ششم، بدانیم چگونه صهیونیسم سیاسی از دل الاهیات سیاسی ایدئولوژیک یهودی ظهور می‌کند.

با گاه‌شماری وقایع تاریخ قدسی یهودیت به فصل «اسرائیل نوین» می‌رسیم؛ جایی که آرای نظریه‌پردازان مدرن اسرائیل بررسی می‌شود و می‌توانیم تأثیرات عملی الاهیات سیاسی ایدئولوژیک را به صورت عینی مشاهده کنیم. این فصل با تغییرات و رخدادهای زمانه معاصر قرین است و به بسیاری از پرسش‌هایی که همواره درباره مناسبات اسرائیل وجود داشته، پاسخ می‌دهد. اکنون بازتولید اندیشه‌های اسرائیل تاریخی در راستای اهداف صهیونیسم را درمی‌یابیم و به سوی فهم جدیدی از خشونت گام برمی‌داریم؛ خشونتی که از سوی الاهیات مکاشفه و جایگاه آخر‌زمانی صهیونیسم، پشتیبانی می‌شود.

طبق مستندات این کتاب، در صهیونیسم برای خشونت از متافیزیک پشتوانه ساخته می‌شود و خشونت نه تنها یک امر غیراخلاقی نیست، بلکه یک رهیافت ویژه در موعودگرایی صهیونیسم و تحقق وعده‌های الهی است و می‌تواند برخی

با گاه‌شماری

وقایع تاریخ

قدسی یهودیت

به فصل

«اسرائیل نوین»

می‌رسیم؛

جایی که آرای

نظریه‌پردازان

مدرن اسرائیل

بررسی می‌شود

و می‌توانیم

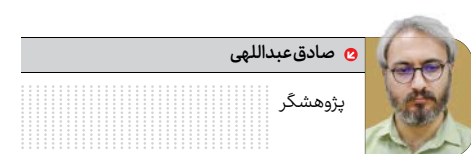
تأثیرات عملی

الاهیات سیاسی

ایدئولوژیک را

به صورت عینی

مشاهده کنیم

صادق عبداللهی

پژوهشگر

۳۵ سال بود که در هیچ نیمه‌شبی صدای انفجارهای پی‌درپی در آسمان تهران شنیده نشده بود؛ صدایی که مانعی در برابر شور زندگی است. شاید برای کسی که می‌خواهد یک زندگی ساده و آرام داشته باشد و با خانواده و دوستان وقت بگذراند و در کسب و کارش پیشرفت کند، صدای یک انفجار در آسمان - حتی وقتی پدافند ایران کاملاً درست عمل کند - امید به فردا را نشانه رود. هیچ جنگی چهره کودکان را زیبا نمی‌کند و مرگ هر فرد را اعتبار زندگی سخن گوید، باز به استقبال رزمندگان نمی‌آید، بلکه آنان را بدرقه خواهد کرد.

چگونه جدال میان ایران و اسرائیل تمام خواهد شد؟ اگر حاکمیت دینی ایران تغییر کند و حتی مردمانش نیز دین خود را تغییر دهند، آیا اسرائیل و به عبارت دیگر دولت‌های غربی با ایران مهربان خواهند شد و دیگر هیچ جنگی رخ نخواهد داد؟ به نظر می‌رسد در اینجا باید از نگاه اسرائیل به خودمان و دیگر مردمان جهان نگاه کنیم؛ باید از نگاه یک صهیونیست، صهیونیسم را فهم کنیم. اما بیشتر پژوهش‌هایی که درباره صهیونیسم انجام شده ناظر به رفتارهای آن در صحنه بین‌الملل یا تحت تأثیر نگاه‌های ایدئولوژیک بوده است. مهدی فدایی‌مهریانی در پژوهشی با عنوان «الاهیات سیاسی در یهودیت» راه تازه‌ای را برای فهمیدن صهیونیسم پیش می‌آورد؛ راهی که به دور از نگاه صرف ایدئولوژیک، همچون یک سفر در دوران زندگی بنی‌اسرائیل است.

این سفر از حضرت اسرائیل، یعنی یعقوب نبی (ع)، آغاز می‌شود و تا حمله اسرائیل به ایران ادامه پیدا می‌کند. برای چنین سفری مقدمات و تمهیداتی لازم است؛ از سویی، باید مفهومی به نام «الاهیات سیاسی» معتبر و واقعاً موجود باشد و از سوی دیگر قابل انطباق بر یهودیت باشد. دیباچه و فصل اول کتاب، این مقدمات و تمهیدات را برعهده دارند.

در تعریف الاهیات سیاسی آمده است: الاهیات سیاسی، تلاشی برای اندیشیدن مؤمنانه در زمان و وضعیت کنونی ماست و منظور از آن، آموزه‌های سیاسی مبتنی بر وحی در مقابل فلسفه سیاسی به عنوان آموزه‌های سیاسی مبتنی بر عقل انسانی صرف است. الاهیات سیاسی را نه می‌توان به دوران سنت محدود دانست و نه محصور در عصر مدرن؛ بنابراین باید گفت الاهیات سیاسی، مفهومی عام است که می‌تواند اطلاقی برای هر نسبتی میان سیاست و الاهیات در هر پارادایم فکری باشد. نباید در تحلیل الاهیات سیاسی، آن را با سیاست الاهیاتی یکی بینگاریم. الاهیات سیاسی در حقیقت، سعی دارد بنیان‌های الاهیاتی متافیزیک سیاست مدرن را نشان دهد.

در فصل اول، وجود الاهیاتی سیاسی در یهودیت معتبر شناخته می‌شود و مهم‌ترین عناصر این الاهیات برشمرده می‌شوند که عبارتند از: یگانگی یهوه، عهد یهوه، کتاب مقدس، یهودی بودن و آرمان سرزمین. در این میان، اصل عهد از چنان اهمیتی برخوردار بوده که به کانونی‌ترین اصل الاهیاتی یهودیت تبدیل شده و با ظهور مسیحیت بر اهمیت آن افزوده شده است.

سفر کتاب در فصل دوم آغاز می‌شود؛ سفری در تاریخ قدسی یهودیت. منظور از تاریخ قدسی، قائل شدن نوعی تقدس برای قوم بنی‌اسرائیل نیست، بلکه تاریخ اسطوره‌ای است که توسط مورخان نوشته نشده و به اسناد و داده‌های علمی محک نمی‌خورد. براساس همین تاریخ، در ذهن و ضمیر صهیونیست، اسرائیل کنونی همان اسرائیل تاریخی است نه یک امر تازه که در ۱۹۴۸ تأسیس شده باشد و این قوم کنونی همان بنی‌اسرائیلی است که وعده‌های یهوه را شنیده است.

نسبت الاهیات و اسطوره (فصل سوم) یکی از ایستگاه‌های مهم سفر بوده؛ چراکه موجب سیاسی شدن روزافزون یهودیت شده است. در ایستگاه بعدی باید به سمت استقرار این الاهیات در صهیونیسم حرکت کنیم. پس در فصل چهارم ضمن بررسی گونه‌های مختلف

درباره سازمان انتشارات پژوهشگاه

بایستگی تحقیقات دقیق، جامع و منسجم، پیرامون زیرساخت‌های اندیشه دینی و نظامات اجتماعی مبتنی بر آن و ضرورت پرداخت علمی و روزآمد به حوادث واقع فکری، به فراخور شرایط کنونی و درخور این رستاخیز عظیم و نیز لزوم آسیب‌شناسی در حوزه فرهنگ ملی و باورداشت‌های دینی، به منظور تبیین عرضه صحیح و دفاع معقول از اندیشه دینی و زدودن پیرایه‌های موهوم و موهون از ساحت قدسی دین و صیانت از هویت فرهنگی و سلامت فکری اقشار تحصیلکرده و نسل جوان کشور، تأسیس نهاد علمی - پژوهشی و آموزشی محض و کارآمدی را فرض می‌کرد.

پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، نهادی است علمی فکری، دارای مجوز رسمی و شخصیت حقوقی مستقل و در حکم دستگاه عمومی که حسب الامر مقام معظم رهبری (دام ظلّه الوارف) در سال ۱۳۷۳ تأسیس شده است.